

Р. Б. Кравець, Л. П. Ковалик, Н. О. Думанський
Національний університет “Львівська політехніка”,
кафедра соціальних комунікацій та інформаційної діяльності

ПОДАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДІЖНИХ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ УКРАЇНИ В ІНТЕРНЕТІ

© Кравець Р. Б., Ковалик Л. П., Думанський Н. О., 2014

Запропоновано створення консолідованого інформаційного ресурсу подання діяльності молодіжних громадських організацій України. Обґрунтовано необхідність створення цього ресурсу та очікувані ефекти від консолідації, а також зображено модель консолідованого ресурсу.

Ключові слова: консолідований інформаційний ресурс, молодіжні громадські організації, інформаційна діяльність, консолідація інформації.

Herein is proposed a creation of consolidated information resource for representation of youth organizations in Ukraine. The necessity of the resource creation and the expected effects of consolidation are reasoned, and a model of consolidated resource is illustrated.

Key words: consolidated resource, youth public organization, information activities, consolidation of information

Вступ. Загальна постановка проблеми

Конкурентоспроможність будь-якої організаційної структури прямо залежить від кількості та якості інформації, якою вона володіє. Сьогодні із становленням постіндустріального суспільства проблема володіння достовірною і актуальною інформацією поряд з умінням ефективно використовувати адекватні методи її збирання, аналізу і надання, є основою успішної діяльності підприємств і організацій будь-якої організаційно-правової форми. Не залишаються осторонь і молодіжні громадські організації (надалі МГО) як один із найважливіших інститутів громадянського суспільства.

В Україні існує значна кількість розвинутих різнопланових МГО, які відрізняються як за проблематикою діяльності, так і за ідеологією. Тому виникає проблема доволі розпорошених відомостей про них у суспільстві або ж недостатньої поінформованості про їх діяльність. Щоб знайти необхідну інформацію, молодій людині необхідно переглянути значну кількість масивів інформації в Інтернеті. Вирішенням даної проблеми є створення єдиного веб-ресурсу з інформацією про молодіжні громадські організації, які діють в Україні. Враховуючи це, виникає питання збирання, аналізу, обробки, сортування та представлення усієї необхідної інформації, яка зможе задовольнити інформаційні потреби молоді.

Створення консолідованого інформаційного ресурсу представлення діяльності МГО України дасть змогу, по-перше, задовольнити потребу організацій у якісній та оперативній інформації, а по-друге, забезпечить суспільство, окремі організації і групи повними і вичерпними відомостями про діяльність зареєстрованих в Україні молодіжних організацій.

Аналіз останніх досліджень та публікацій

Серед великої кількості громадських організацій України на особливу увагу заслуговують ті організації, які здійснюють свою діяльність у секторі «діти і молодь», а це 45 % від загальної кількості. Цей показник вказує на те, що сучасна молодь є громадсько активною і готова цю активність перетворити на реальні дії. У зв'язку з цим і спостерігаємо активний розвиток в Україні молодіжних громадських організацій, які є одними із найважливіших інститутів громадянського суспільства.

Згідно з Законом України «Про молодіжні та дитячі громадські організації», молодіжні громадські організації – це об'єднання громадян віком від 14 до 35 років, метою яких є діяльність, спрямована на задоволення та захист своїх законних соціальних, економічних, творчих, духовних та інших спільних інтересів [1].

Сьогодні проблематика вивчення молодіжних громадських організацій є предметом дослідження багатьох зарубіжних і вітчизняних науковців. Серед українських учених проблематику молодіжних організацій найповніше проаналізовано у В. Головенько, Т. Голубоцької, О. Корнієнко, В. Кулика. Дослідженням зв'язків громадських організацій з медіа присвячені роботи А. Гальчинського та М. Павловського.

Дослідники виділяють такі критерії, за якими класифікують МГО:

- структура організації;
- характер діяльності;
- ідеологічна орієнтація;
- функції, які вони виконують у суспільстві;
- масштаб діяльності тощо.

Але не всі види класифікацій молодіжних об'єднань є однозначними. Наприклад, багато організацій в статутних документах називає не один–два, а до десяти й більше напрямів діяльності. Тому аналізуючи чи досліджуючи МГО, необхідно брати це до уваги. Найкраще одночасно використовувати декілька критеріїв класифікації. Наприклад, поєднанням таких двох критеріїв, як масштаб і сфера діяльності отримуємо достатньо інформації для того, щоби скласти уявлення про регіональні особливості громадської активності молоді.

Кількість зареєстрованих молодіжних громадських організацій в Україні з року в рік зростає, але при цьому виникають і негативні моменти, недовіра суспільства до громадських організацій.

Основними причинами низького рівня довіри до МГО та громадської пасивності є [2]:

1. Велика кількість зареєстрованих МГО не означає, що вони всі існують насправді;
2. Недостатнє представлення результатів своєї роботи МГО;
3. Недостатня інформованість про громадські організації;
4. Пасивність громадських організацій щодо інформування громадян та їх залучення до своєї діяльності.
5. Неналежне представлення своєї діяльності у мережі Інтернет тощо.

Тому розвиток і належне функціонування МГО неможливе без застосування інформаційних технологій, зокрема інструментарію нової інформаційної галузі – консолідованої інформації.

Питанням використання інформаційних технологій громадськими організаціями цікавилися зокрема Л. Абрамов та Т. Азарова. У своїх роботах вони особливу увагу звертали на значення інформації у діяльності громадських організацій. Питання консолідації інформації про діяльність громадських організацій, як і про діяльність МГО, не досліджувалися.

Поняття «консолідована інформація» охоплює одержані з декількох джерел та системно інтегровані різнотипні інформаційні ресурси, які в сукупності наділені ознаками повноти, цілісності, несуперечності та утворюють адекватну інформаційну модель проблемної області з метою її аналізу, опрацювання та ефективного використання у процесах підтримки прийняття рішень [3].

Р. Чайка зазначає, що громадські організації успішні, якщо вони вміють [4]:

1. Розповсюджувати свої ідеї серед широкого кола зацікавлених;
2. Подавати інформацію про свою діяльність;
3. Швидко вирішувати внутрішні організаційні питання;
4. Моментально поширювати інформацію та реагувати на зміни під час акцій.

Тобто громадські організації, зокрема і МГО, мають бути інформаційно прозорими для своєї цільової аудиторії на кожному кроці своєї діяльності.

Успішне виконання зазначених пунктів можливо реалізувати завдяки інтернет-технологіям. Вони забезпечують оперативне висвітлення, зберігання та доступ користувачів до інформації. У сучасному світі Інтернет вже давно використовують як широкий довідковий інструмент. Але основними особливостями Інтернету є динаміка інформації, її постійне оновлення та поширення по всьому Інтернету [5].

Формулювання мети

Метою статті є побудова консолідованого інформаційного ресурсу представлення діяльності молодіжних громадських організацій України. Цей ресурс забезпечить організації якісною та оперативною інформацією, а також ознайомить молодь та інші цільові групи суспільства із МГО України. Для досягнення цієї мети потрібно здійснити системний аналіз предметної області та вибрати засоби розроблення веб-сайту та бази даних.

Аналіз наукових результатів

Створюючи консолідований інформаційний ресурс представлення діяльності МГО, насамперед необхідно: визначити наявність проблеми, яку треба вирішити; виділити основні цілі, призначення та завдання; технології, методи розроблення та впровадження; визначити місце застосування, вимоги до програмного і технічного середовища, безпеки та захисту інформації; виділити ергономічні вимоги (зручність використання та обслуговування консолідованих даних, естетичне оформлення).

Сьогодні існують проблеми, які можна буде вирішити, реалізуючи консолідований ресурс, зокрема такі:

1. Розпорошеність інформації про наявні МГО та їх діяльність (офіційні веб-сайти організацій, сторінки у різних соціальних мережах, рекламні оголошення та буклети та ін.);

2. Багаторазове дублювання інформації;

3. Суттєва затрата часу на пошук необхідної інформації про МГО;

4. Невідповідність формально релевантної інформації реальним потребам громадян.

У зв'язку з цим створення цього ресурсу має на меті кілька основних завдань:

1. Забезпечення своєчасного отримання користувачами актуальної, несуперечливої, достовірної і повної інформації про наявні в Україні молодіжні громадські організації та їх діяльність;

2. Формування уявлення про діяльність організацій у різних сферах суспільного життя;

3. Надання інформації про можливість реалізації своїх талантів для молодих громадян;

4. Покращення оперативного реагування та підвищення точності організаційних рішень лідерами МГО;

5. Інформованість про події суспільного життя, які мають значення для власної організації;

6. Налагодження співпраці з іншими молодіжними організаціями;

7. Надання відомостей про процес створення нових молодіжних організацій.

Консолідована інформація про діяльність молодіжних громадських організацій матиме застосування практично у всіх сферах суспільного життя, оскільки такі організації створюються для відстоювання різноманітних потреб та інтересів молоді у різних сферах діяльності (освіта, політика, релігія тощо).

Консолідований інформаційний ресурс повинен містити:

- Інформацію про веб-сайт. За допомогою цієї інформації користувачі зможуть зрозуміти, для чого створено цей сайт і яка його основна мета.

- Інформацію про молодіжні об'єднання. За допомогою цієї інформації користувачі отримають детальні відомості про МГО, правила їх створення та реєстрації тощо.

- Базу даних представлення діяльності МГО України. Ця інформація допоможе знайти користувачеві необхідні відомості про діяльність зареєстрованих МГО.

Для моделювання консолідованого інформаційного ресурсу вибираємо засоби структурного аналізу, такі як:

- DFD (Data Flow Diagrams) – діаграма потоків даних;

- ERD (Entity-Relationship Diagrams) – діаграма «сутність–зв'язок».

Першим етапом побудови діаграми потоків даних є побудова контекстної діаграми (рис. 1).

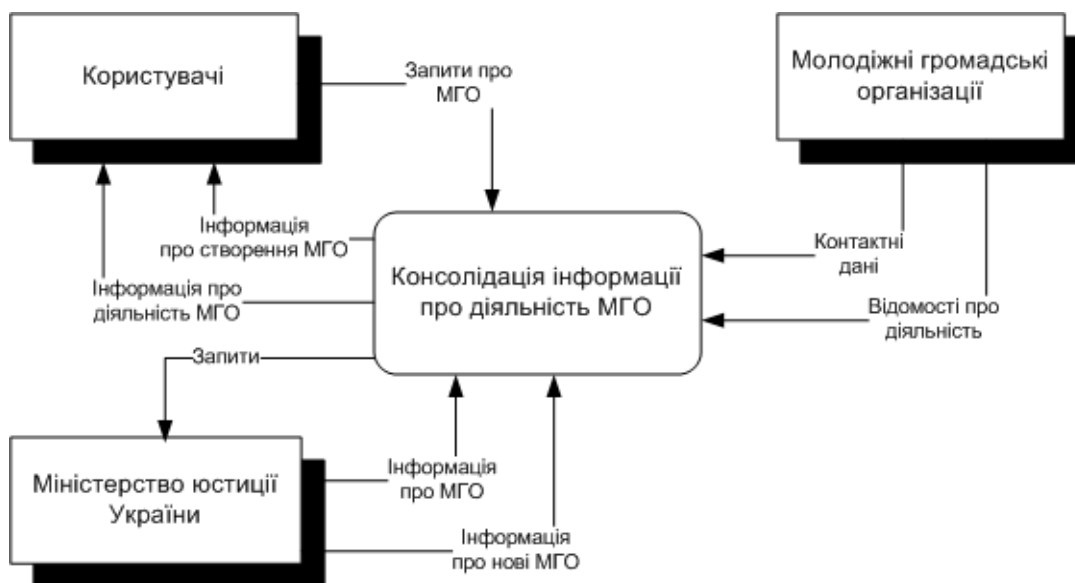

Рис. 1. Контекстна діаграма «Консолідація інформації про діяльність МГО»

Контекстна діаграма консолідованого інформаційного ресурсу представлення діяльності МГО містить один головний процес – «Консолідація інформації про діяльність МГО», що за допомогою потоків даних з'єднаний із зовнішніми сутностями – «Користувачі», «Міністерство юстиції України», «Молодіжні громадські організації».

Зовнішню сутність «Користувачі» з'єднано з головним процесом за допомогою вхідних потоків даних: «Запити про молодіжні організації» та вихідних потоків даних – «Інформація про діяльність МГО», «Інформація про створення МГО». Наведені потоки даних потрібні для інформування користувачів ресурсу за їхніми запитами за певними критеріями про наявні молодіжні організації в Україні, їх діяльність, а також етапи створення нових громадських організацій в Україні.

Зовнішню сутність «Молодіжні громадські організації» з'єднано з головним процесом за допомогою вхідних потоків даних: «Контактні дані» та «Відомості про діяльність». Тобто молодіжні організації, які діють на території України, надають інформацію системі про свою діяльність. Завдяки цим потокам даних у результаті користувачі зможуть отримати контактну інформацію для комунікації із цими організаціями (адреса, e-mail, веб-сайт, телефон тощо), а також відомості про їх діяльність (заходи, акції, зустрічі, проекти).

Зовнішню сутність «Міністерство юстиції України» з'єднано з головним процесом за допомогою вхідного потоку даних: «Інформація про МГО» та «Інформація про нові МГО» та вихідного потоку – «Запити». Оскільки реєструє громадські організації Міністерство юстиції, то необхідно за новою інформацією звертатися до бази даних «Реєстр громадських об'єднань». За допомогою бази даних система отримає інформацію про нові зареєстровані організації, а також коротку інформацію про дані організації (повне та скорочене найменування, реєстраційний номер, засновники).

Вихідною інформацією консолідованого інформаційного ресурсу представлення діяльності МГО є «Консолідована інформація про діяльність МГО» згідно із запитом користувачів.

Як видно із діаграми, основну інформацію про нові організації та відомості про них система отримує із бази даних Мін'юсту, а також від МГО (їх веб-сайтів, соціальних мереж тощо). У результаті користувач отримує структуровану, достовірну інформацію про діяльність організації, яка його цікавить, або відомості про організації, які займаються певною проблематикою.

Для кращого огляду процесу «Консолідація інформації про діяльність МГО» деталізуємо його на підпроцеси (рис. 2).

Декомпозиція першого рівня полягає в поділі головного процесу на п'ять менших підпроцесів, а саме: «Збирання інформації про ГО», «Очищення даних від повторень», «Опрацювання даних про МГО», «Перевірка даних» і «Представлення інформації користувачу». Також у діаграмі використовується база даних «Молодіжні громадські організації».

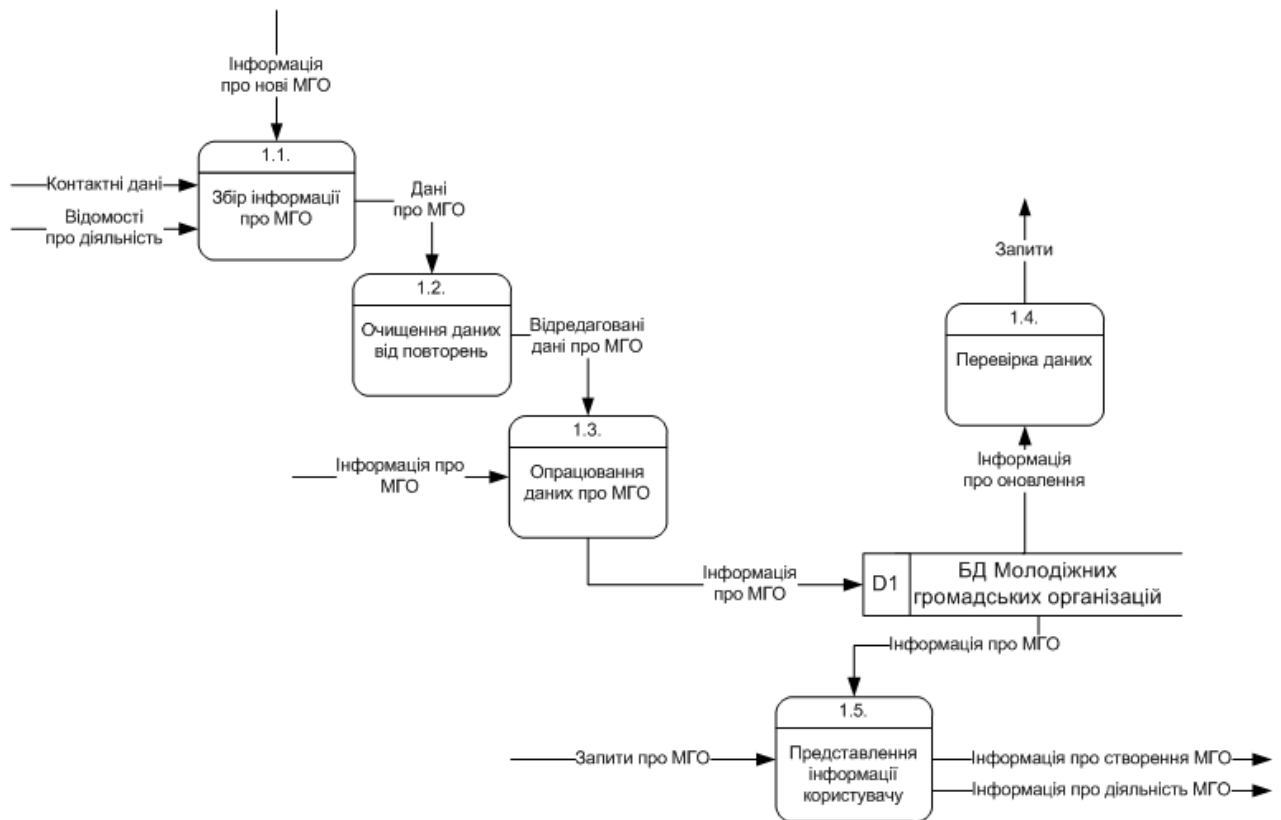

Рис. 2. Декомпозиція процесу «Консолідація інформації про діяльність МГО»

Як бачимо із діаграми, до процесу «Збирання інформації про ГО» надходять такі потоки даних, як: «Інформація про нові МГО», «Контактні дані» та «Відомості про діяльність». Метою цього процесу є збирання інформації про нові молодіжні організації, які утворилися в Україні. Цю інформацію система отримує із БД «Реєстр громадських об'єднань», що знаходиться на веб-сайті Міністерства юстиції України, а також безпосередньо від МГО.

Другим процесом є «Очищення даних від повторень». Вхідними потоками даних для нього є: «Дані про МГО». Цей процес необхідний у зв'язку з тим, що інформація, отримана із БД Мін'юсту і МГО, може повторюватися. Тому метою цього процесу є запобігання дублюванню інформації в БД «Молодіжні громадські організації».

Метою процесу «Опрацювання даних про МГО» є подання у відповідній формі інформації про МГО до БД системи. Вхідними потоками даних є: «Відредаговані дані про МГО» та «Інформація про МГО». Потік даних «Інформація про МГО» надходить із БД Мін'юсту і зв'язується із даними, отриманими в результаті виконання попереднього процесу. В результаті отримуємо опрацьовані дані про МГО України, які зберігаються у БД системи.

Наступним процесом є «Перевірка даних». Оскільки молодіжні організації перебувають у постійному русі, одні припиняють свою діяльність, інші утворюються. Виникає потреба у постійній перевірці даних та звіренні їх із БД, яку веде міністерство юстиції. Метою процесу «Представлення інформації користувачу» є представлення інформації про наявні в Україні молодіжні організації та їх діяльність користувачам ресурсу, відповідно до їх потреб.

Проаналізувавши процеси консолідованого інформаційного ресурсу, проектуємо модель бази даних молодіжних громадських організацій України. Для цього використовуємо діаграму «сутність–зв'язок» (ERD), за допомогою якої будемо таблиці бази даних, зв'язки між таблицями та визначаємо атрибути таблиць. Розроблена модель бази даних є підґрунтям для схеми реляційної бази даних консолідованого інформаційного ресурсу представлення діяльності молодіжних громадських організацій України (рис. 3).

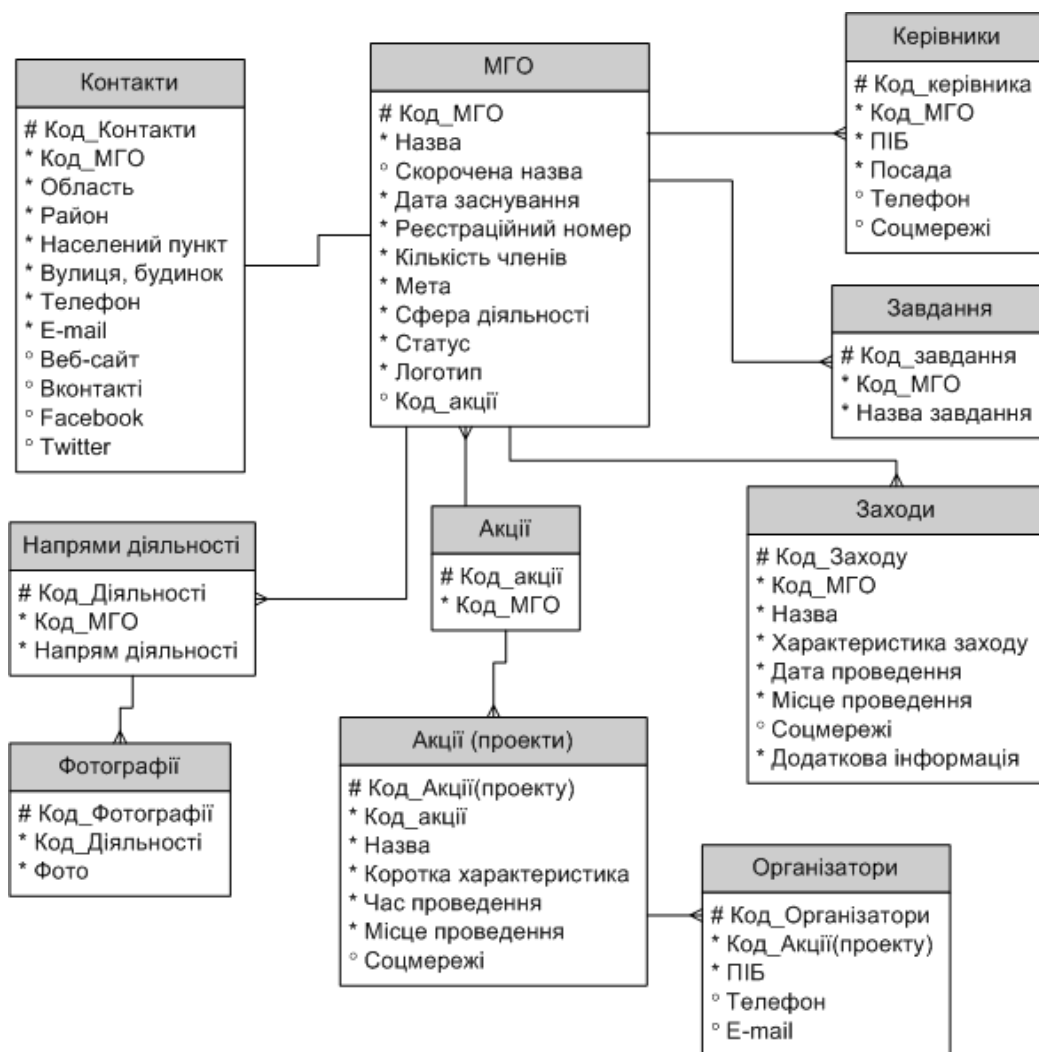

Рис. 3. ER-діаграма бази даних представлення діяльності молодіжних громадських організацій України

Враховуючи особливості діяльності молодіжних організацій та потреби користувачів, база даних повинна містити такі відомості:

1. Основні відомості про організації (назва, мета, сфера діяльності, логотип та ін.);
2. Контактні дані;
3. Склад керівного органу;
4. Напрями діяльності;
5. Завдання, які ставить перед собою організація;
6. Заходи, вечори, зустрічі, які проводять молодіжні організації;
7. Проекти та акції, які організують чи беруть у них участь ці об'єднання тощо.

Відповідно до цього проєктована база даних містить наступні інформаційні об'єкти та їхні властивості:

1. Сутність «МГО»

Тут міститься основна інформація про молодіжні організації. У цій сутності містяться як обов'язкові, так і необов'язкові атрибути. Ключовим атрибутом є код МГО. До обов'язкових належать такі атрибути: назва, дата заснування, реєстраційний номер, кількість членів, мета, сфера діяльності, статус, логотип. Необов'язкові атрибути: скорочена назва, код акції, оскільки не всі організації мають скорочені назви та не завжди здійснюють свою діяльність через проведення акцій.

2. Сутність «Контакти»

Містить інформацію про контактні дані організацій. У цій сутності ключовий атрибут – код контакти; обов'язкові атрибути – код МГО, до якої належать дані про контакти, область, район, населений пункт, вулицю (будинок), телефон, e-mail; необов'язкові атрибути – веб-сайт, вКонтакті, Facebook, Twitter.

3. Сутність «Керівники»

Містить інформацію про керівний склад організації та контактні дані. Ключовий атрибут – код керівника; обов'язкові атрибути – код МГО, ПІБ, посада; необов'язкові атрибути – телефон, соцмережі.

4. Сутність «Завдання»

Ця сутність містить інформацію про основні завдання, організацій. Ключовий атрибут – код завдання; обов'язкові атрибути – код МГО та назва завдання.

5. Сутність «Заходи»

Містить інформацію про заходи, вечори, зустрічі, круглі столи, аукціони, виставки тощо, які проводять молодіжні організації. У цій сутності ключовий атрибут – код заходу; обов'язкові атрибути – код МГО, назва, характеристика заходу, дата проведення, місце проведення, додаткова інформація; необов'язковий атрибут – соцмережі.

6. Сутність «Напрями діяльності»

Містить інформацію про основні напрями діяльності організацій. У цій сутності ключовий атрибут – код діяльності; обов'язкові атрибути – код МГО, напрями діяльності.

7. Сутність «Фотографії»

Містить фотографії відповідно до напрямів діяльності. Ця сутність складається з таких атрибутів: код фотографії (ключовий атрибут), код діяльності, фото.

8. Сутність «Акції»

Ця сутність поєднує дві інші сутності «МГО» та «Акції (проекти)» і містить наступні атрибути: код акції (ключовий атрибут) та код МГО.

9. Сутність «Акції (проекти)»

Містить інформацію про акції та проекти, які організують молодіжні організації. У цій сутності ключовий атрибут – код акції (проекту); обов'язкові атрибути – код акції, назва, коротка характеристика, час проведення, місце проведення; необов'язковий атрибут – соцмережі.

10. Сутність «Організатори»

Містить інформацію про організаторів проекту та їхні контактні дані. У цій сутності ключовий атрибут – код організаторів; обов'язкові атрибути – код акції (проекту), ПІБ; необов'язкові атрибути – телефон, e-mail.

Наведена ER-діаграма є основою для проектування бази даних, що сприятиме ефективному обліку молодіжних громадських організацій України та ефективному поданню інформації про діяльність цих організацій. Оскільки усю інформацію буде зібрано в одному інформаційному середовищі, це спростить процес пошуку необхідних відомостей. За допомогою такої бази даних користувачі зможуть отримати повну та достовірну інформацію про діяльність організацій, яка їх цікавить.

Враховуючи, що створений сайт повинен забезпечувати керування доступом та роботою з базою даних, найкращим варіантом є побудова динамічного сайту на основі типового програмного рішення (системи управління контентом, CMS). Тому, проаналізувавши переваги і недоліки наявних сьогодні у вільному доступі систем управління контентом, для створення консолідованого ресурсу обрано CMS Joomla, оскільки вона володіє високою універсальністю, продуктивністю та динамікою розвитку, а простота підтримки та обслуговування дає змогу легко розширювати та доопрацьовувати сайт. Перевагами CMS Joomla є: простота використання, надійність, дружній інтерфейс, регулярні оновлення, універсальність, відкритий вихідний код.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок

Молодіжні громадські організації є певним джерелом для формування, розвитку і підвищення серед молоді демократичних цінностей, відповідальності, лідерських та організаторських якостей, критичного мислення, формування власної позиції відносно будь-яких процесів у державі та суспільстві. Але серед молоді спостерігається низький рівень інформованості щодо діяльності такого роду організацій. Тому особливо актуальним сьогодні є створення консолідованого інформаційного ресурсу представлення діяльності молодіжних громадських організацій України.

Цей консолідований ресурс призначений для надання достовірної і повної інформації про діяльність зареєстрованих в Україні МГО. Він сприятиме всебічному ознайомленню громадськості, а особливо молоді, із наявними МГО і заохоченню її до активної громадсько-суспільної діяльності.

1. Про молодіжні та дитячі громадські організації: Закон України від 1 грудня 1998 року № 281-ХІV // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/281-14>.
2. Корнишова М. Громадські організації в розвитку громадського суспільства в Україні: проблеми та перспективи / М. Корнишова // Науковий блог: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://naub.org.ua/?p=1053>.
3. Кісь Я. Методи документування консолідованої інформації: навч. посібник / Я. Кісь, Р. Голощук. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. – 240 с.
4. Чайка Р. Інформаційне поле громадської організації / Р. Чайка // Персональний блог: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rchayka.com/інформаційне-поле-громадської-орган/>.
5. Думанський Н. Інтелектуальна система пошуку та збирання інформації з тематичних Веб-ресурсів / Н. Думанський, О. Марковець // Інформаційні системи та мережі: Вісник Національного університету "Львівська політехніка". – 2009. – № 653. – С. 101–106.